

Genul liric

Def. Genul liric cuprinde opere în versuri (sau în proză ex. proza lirică postmodernă) în care se exprimă idei și sentimente în mod direct.

Eul liric – se definește în opoziție cu **eul biografic**;

Eul liric	Eul biografic
<ul style="list-style-type: none">- voce a discursului marcată în text prin persoana I și a II-a sg. și pl.;- Ex. <i>Eu nu strivesc corola de minuni a lumii...</i>	<ul style="list-style-type: none">- persoană care semnează opera;- Ex. Lucian Blaga (s-a născut în 9 mai 1895, a murit în 6 mai 1961)

Tipuri de lirism:

1. **Lirismul subiectiv** – apar mărci ale eului liric (pronume, verbe la pers. I și a II-a, sg. și pl.) (de ex. *Eu nu strivesc corola de minuni a lumii* de Lucian Blaga)
2. **Lirismul obiectiv** – ideile și sentimentele sunt proiectate asupra unui peisaj (de ex. pastelul); pot apărea mărci ale eului liric, dar nu sunt obligatorii. (de. ex. *Malul Siretului* de Vasile Alecsandri)
3. **Lirismul măștilor** – apar așa-numitele personaje-simbol, numite și „măști ale eului liric” (de ex. *Luceafărul* de Mihai Eminescu, personaje-simbol sunt Luceafărul, fata de împărat, Cătălin, etc.)
 - personajul-simbol nu este personaj cu statut epic (nu poate fi caracterizat fizic, moral; nu face acțiuni; nu are dimensiune psihologică), ci este figurația unui simbol (reprezintă o idee) – Ex. *Luceafărul* reprezintă omul de geniu.

Schemă de analiză text liric

1. Structura:

a) exterioară

- număr de strofe/secvențe lirice;
- tip de strofe/secvențe lirice; mod de organizare a versurilor;
- elemente de prozodie (rimă, ritm, măsură);
- respectarea convențiilor scrierii versificate (majuscula/ ingambamentul);

b) interioară

- relații de opoziție și simetrie;
- relații incipit – final;
- secvențe poetice;
- forma discursului liric;
- voci ale discursului liric.

titlul:

- elemente componente ale titlului (formă);
- relația titlu – conținut de idei;
- semnificația titlului.

Concluzie:

2. Tema și motivele poetice

a) tema: (ideea generală a textului)

- formularea nuanțată a temei;

b) motive poetice

- enumerarea motivelor poetice identificate în text;
- explicarea celor mai importante motive literare, prin raportare la tema textului;

Concluzie: se remarcă o eventuală clasificare a motivelor, în funcție de mesajul textului (de exemplu, când există două teme, motive aflate în relație cu fiecare dintre teme; leitmotive, dacă există; motive cu valoare de simbol; motive animate/ inanimate, dacă este relevant; motive din aceeași arie semantică/ din arii semantice diferite/ opuse, dacă este relevant etc)

3. Imagini poetice și figuri de stil

a) **Imagini concrete:** vizuale, auditive, dinamice, olfactive, tactile; imagini abstracte (care trimit la idei, nu se adresează simțurilor) - enumerare pe categorii; analiza celor mai reprezentative;

Concluzie: poezia se construiește/ sau nu pe baza acumulării de imagini artistice (concrete sau abstracte);

a) **Figuri de stil/ procedee artistice:** epitet, comparație, metaforă, personificare, exclamații și interogații retorice, hiperbolă, oximoron, enumerație, aliterație, asonanță, repetiție, inversiune, antiteză, gradație etc. – enumerare pe categorii; analiza celor mai reprezentative;

Concluzie: poezia se construiește/ sau nu pe baza acumulării de figuri de stil/ are la bază o anumită figură/ un anumit procedeu artistic.

4. Semnificații

- se desprind semnificații pe strofe/ secvențe lirice;
- se formulează o idee generală a strofei/ secvenței, în relație cu textul integral;
- pentru formularea semnificațiilor, se reiau motive poetice, imagini artistice, figuri de stil, cuvinte/ structuri considerate semnificative pentru conturarea mesajul poetic;

- **este importantă** utilizarea unor sinonime/ grupuri de cuvinte cu același sens, pentru cuvintele-cheie analizate;
- **este importantă** înțelegerea sensului propriu și desprinderea sensului figurat al cuvintelor-cheie analizate;
- se observă valorile stilistice ale verbelor, ale altor părți de vorbire, în funcție de textul analizat;
- exemple de formulare: *textul transmite ideea..., metafora... sugerează că..., secvența lirică... surprinde..., se conturează ideea că..., mesajul poetic este..., se remarcă faptul că..., vocea discursului liric transmite..., sentimentul care se desprinde din.... este..., semnificația imaginii poetice/ a figurii de stil este... etc.*

Concluzie: se formulează o frază care să cuprindă sintetic mesajul poetic al textului analizat.